

**ES STRUKTŪRINIAI INVESTICIJŲ FONDAI IR
TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS
PROGRAMOS**

2016

Turinys

ES struktūriniai investicijų fondai:

Europos regioninės plėtros fondas (ERPF)	3
Europos socialinis fondas (ESF)	4
Sanglaudos fondas (SF)	5
Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai (EŽŪFKP).....	6
Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas (EJRŽF)	7

Tiesiogiai ES administruojamos programos:

Užimtumo ir socialinė programa (EaSi)	8
Smulkių bei vidutinio dydžio įmonių konkurencingumo programa (COSME).....	10
Europos infrastruktūros tinklų priemonė (Connecting Europe Facility)	11
Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas (Asylum, Migration and Integration).....	12
Vystomojo bendradarbiavimo priemonė (Development Cooperation Instrument)	13
Europos kaimynystės priemonė (European neighbourhood Instrument).....	14
Priemonė, prisidedanti prie stabilumo ir taikos (Instrument contributing to Stability and Peace)	15
Partnerystės priemonė (Partnership Instrument)	16
Teritorinis bendradarbiavimas (Territorial cooperation)	17
Muitinės, mokesčių ir kovos su sukčiavimu programa (Customs, Taxation and Fight against Fraud)	18
Europos demokratijos ir žmogaus teisių priemonė (European Instrument for Democracy and Human Rights).....	20
Teisių, lygybės ir pilietybės programa (Rights, Equality and Citizenship).....	21
Teisingumo programa (Justice Programme)	22
Civilinės saugos mechanizmas (Civil Protection Mechanism).....	23
Kūrybiška Europa (Creative Europe)	24
Europa piliečiams (Europe for Citizens)	25
Visuomeninės sveikatos programa (Public Health).....	26
Vartotojų programa (Consumers)	27
Sveikatos ir maisto programa (Health and Food Safety)	28
Horizontas 2020 (Horizon 2020).....	29
Galileo	30
Kopernikas (Copernicus)	31
LIFE programa.....	32
Jaunimo užimtumo iniciatyva (Youth employment initiative).....	33
Erasmus+	34

ES STRUKTŪRINIAI INVESTICIJŲ FONDAI

Europos regioninės plėtros fondas (ERPF)

Remiama veikla

Europos regioninės plėtros fondas siekia sustiprinti regioninių įmonių konkurencingumą ir inovacijų vystymąsi. Taip pat teikia paramą tarpinėms ir tyrimus atliekančioms organizacijoms bei mažoms ir vidutinėms įmonėms.

Šie tikslai atsispindi remiamoje veikloje:

- naujovės ir tyrimai;
- skaitmeninė darbotvarkė;
- parama mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI);
- mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomika.

Paramos gavėjai

Parama skiriama:

- vietos, regioninės ir nacionalinės valdžios institucijoms;
- socialinės, kultūros ir švietimo įstaigoms;
- nevyriausybinėms organizacijoms (NVO);
- įmonėms, MVI ir asociacijoms.

Tikslesnės sąlygos pateikiamos kvietimuose teikti paraiškas, kuriuos skelbia konkreti institucija. Kvietimus teikti paraiškas galima rasti puslapyje <http://www.esinvesticijos.lt/>.

Naudingos nuorodos:

- [Oficialus ERPR puslapis](#);
- [ERPF reglamentas](#);
- [Miesto plėtros programos, kurios išvardintos oficialiame Europos Komisijos puslapyje.](#)

[Grįžti į turinį](#)

ES STRUKTŪRINIAI INVESTICIJŲ FONDAI

Europos socialinis fondas (ESF)

Remiama veikla

Europos socialinis fondas yra viena iš pagrindinių priemonių remianti naujų darbo vietų kūrimą, padedanti žmonėms gauti geresnes darbo vietas, bei užtikrinanti teisingesnes įsidarbinimo galimybes visiems ES piliečiams.

2014-2020 metų laikotarpiui ESF dėmesys skiriamas:

- užimtumo ir darbo jėgos judumo skatinimui;
- socialinės integracijos ir kovos su skurdu skatinimui;
- investavimui į švietimą, įgūdžių ugdymą ir mokymąsi visą gyvenimą;
- institucinių pajėgumų ir efektyvaus viešojo administravimo stiprinimą.

Be to, 20 % ESF investicijų bus skirta socialinės integracijos ir kovos su skurdu veiklai. Tai vadinama temine koncentracija.

Paramos gavėjai

Bendru atveju, paramos gavėjais gali būti:

- socialinės, kultūros ir švietimo organizacijos;
- darbuotojų ir darbdavių organizacijos, taip pat mokymus, pagalbą darbuotojams teikiančios ir darbo rinkos priemonės vykdančios organizacijos;
- NVO ir labdaros fondai;
- viešojo administravimo ir vietos savivaldos institucijos;
- įmonės ir asociacijos.

Daugiau informacijos apie fondo paskirtį bei esamus ar planuojamus konkursus galima rasti [Europos Socialinės Fondo agentūros puslapyje](#).

Naudingos nuorodos:

- [Oficialus ESF puslapis](#)
- [ESF reglamentas](#)

[Grįžti į turinį](#)

ES STRUKTŪRINIAI INVESTICIJŲ FONDAI

Sanglaudos fondas (SF)

Remiama veikla

Pagrindinis sanglaudos fondo vaidmuo – mažinti išsivystymo skirtumus tarp ES valstybių narių ir finansuoti aplinkosaugos bei transporto infrastruktūros projektus. Lietuva 2014-2020 metų laikotarpiu patenka į mažiau išsivysčiusių valstybių sąrašą, todėl sanglaudos fondo paramos intensyvumas gali siekti net 85%. Kita paramos dalis turi būti gauta iš išorinių šaltinių.

Remiama veikla:

- anglies junginių emisijos mažinimas visuose ekonomikos sektoriuose;
- prisitaikymas prie klimato kaitos;
- aplinkos apsauga ir efektyvus išteklių naudojimas;
- tvaraus transporto bei infrastruktūros tinklų plėtra;
- viešųjų institucijų institucinių gebėjimų stiprinimas.

Atskiros ministerijos gali nustatyti specifinius reikalavimus projektams:

[Susisiekimo ministerijos puslapyje](#) nurodytos šios papildomos projektų finansavimo sąlygos:

- finansuojami ne mažesni kaip 10 mln. eurų vertės investiciniai projektai;
- gali būti padengiami ne daugiau kaip 80 - 85% projekto vertės;
- lėšos transporto ir aplinkos apsaugos sektoriams turi būti paskirstytos lygiomis dalimis;
- sanglaudos fondas finansuoja aplinkos ir transporto infrastruktūros projektus, projektų grupes ar techniškai ir finansiškai nepriklausomas projektų dalis, taip remia technines paramos priemones, kurios apima projektų techninį parengimą, projektų įvertinimą, priežiūrą bei stebėseną.

Paramos gavėjai

Sanglaudos fondas skirtas valstybėms narėms, kurių bendrosios nacionalinės pajamos (BNP), tenkančios vienam gyventojui, yra mažesnės nei 90% ES vidurkio.

Daugiau informacijos galima rasti:

- [Aplinkos ministerijos puslapyje](#);
- [Oficialiame Sanglaudos fondo puslapyje](#);
- [SF reglamente](#);
- [ES parama puslapyje](#);
- [Susisiekimo ministerijos puslapyje](#).

[Grįžti į turinį](#)

ES STRUKTŪRINIAI INVESTICIJŲ FONDAI

Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai (EŽŪFKP)

Remiama veikla

Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai yra vienas pagrindinių fondų skirtų žemės ūkio plėtrai skatinti. Šiuo fondu siekiama:

- didinti žemės ūkio konkurencingumą;
- užtikrinti tvarų gamtos išteklių valdymą ir klimato politikos veiksmus;
- užtikrinti subalansuotą teritorinę kaimo ekonomikos ir bendruomenių plėtrą, be kita ko, kurti darbo vietas ir jas išlaikyti.

Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai skiriami prioritetai:

- skatinti žinių perteikimą ir inovacijas žemės ūkyje, miškininkystėje ir kaimo vietovėse;
- didinti visų rūšių žemės ūkio perspektyvumą ir konkurencingumą, skatinti novatoriškas ūkininkavimo technologijas bei tvarų miškų valdymą;
- tobulinti maisto grandinės organizavimą, didinti gyvūnų gerovę ir geriau valdyti riziką žemės ūkyje;
- atkurti, išsaugoti ir pagerinti su žemės ūkiu ir miškininkyste susijusias ekosistemas;
- skatinti efektyvų išteklių naudojimą žemės ūkio, maisto, technologijų ir miškininkystės sektoriuose;
- remti perėjimą prie klimato kaitai atsparios, mažai anglies dioksido vartojančios ekonomikos;
- skatinti socialinę įtrauktį, skurdo mažinimą ir ekonominę plėtrą kaimo vietovėse.

Paramos gavėjai

Paramos gavėjais gali būti:

- vietos savivaldos ir viešojo administravimo institucijos;
- socialinės, kultūros ir švietimo institucijos;
- NVO;
- bendrovės, MVĮ ir asociacijos.

Daugiau informacijos galima rasti:

- [ES žemės ūkio ir plėtros puslapyje](#) ;
- [Žemės ūkio ministerijos informacinėje sistemoje](#);
- [Kaimo tinkle Lietuvoje](#)
- [Nacionalinės mokėjimų agentūros puslapyje](#), kuriame galima rasti detalesnės informacijos apie kvietimus teikti paraiškas.

[Grįžti į turinį](#)

ES STRUKTŪRINIAI INVESTICIJŲ FONDAI

Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas (EJRŽF)

Remiama veikla

Europos jūrų ir žuvininkystės fondas skatina perėjimą prie tvaresnės žuvininkystės visoje ES. Tai pat, EJRŽF siekiama naujų akvakultūros formų, turinčių didelį potencialą, inovacijoms ir augimui (pavyzdžiui, dumblių auginimas).

Fondo lėšomis:

- žvejams padedama pereiti prie tausios žvejybos;
- pakrančių bendruomenėms padedama įvairinti savo ekonominę veiklą;
- finansuojami projektai, skirti naujoms darbo vietoms kurti ir gyvenimo Europos pakrantėse kokybei gerinti.

Paramos gavėjai

EJRŽF fondu gali pasinaudoti:

- vietos savivaldos ir viešojo administravimo institucijos;
- socialinės, kultūros ir švietimo institucijos;
- NVO;
- bendrovės, MVĮ ir asociacijos.

Daugiau informacijos galima rasti:

- [ES Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo puslapyje](#);
- [Nacionalinės mokėjimo agentūros puslapyje](#);
- [Europos Komisijos skelbimuose, kvietimuose teikti paraiškas](#).

[Grįžti į turinį](#)

TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS PROGRAMOS

Užimtumo ir socialinė programa (EaSi)

Remiama veikla

Programa EaSi remia valstybių narių pastangas kurti ir įgyvendinti užimtumo ir socialines reformas Europoje. Programos tikslas koordinuoti tiek nacionalinę, tiek regioninę ir vietos lygmeniu politiką, taip pat identifikuoti, analizuoti ir dalintis gerąja patirtimi tarp šalių narių.

EaSi suskirstyta į tris programas:

- **PROGRESS** (Užimtumo ir socialinio solidarumo programa);
- **EURES** (Europos darbo tarnyba);
- Mikrofinansų skyrimo priemonė „Progress“.

EURES

EURES – Europos darbo mobilumo tinklas visos Europos darbuotojams ir ieškantiesiems darbo piliečiams. Teikia informaciją apie laisvas darbo vietas ir siūlo rekomendacijas, kaip pasinaudoti darbuotojų judėjimo laisvės privalumais.

EURES partneris Lietuvoje www.ldb.lt

PROGRESS

Pagrindinis PROGRESS tikslas yra skatinti politikos reformas, remti įvairias veiklas, kuriomis siekiama ieškoti sprendimų socialiniams ir ekonominiams iššūkiams kylantiems valstybėse narėse.

Lietuvos PROGRESS komiteto nariai:

- Evaldas BACEVIČIUS (evaldas.bacevicius@socmin.lt);
- Indrė KUMPIKEVIČIŪTĖ (indre.kumpikeviciute@socmin.lt).

Mikrofinansų skyrimo priemonė „Progress“

Šios mikrofinansų skyrimo priemonės principas nėra tiesiogiai finansuoti verslininkus, o sudaryti galimybę tam tikriems ES mikrokreditų teikėjams didinti skolinimą šiais būdais:

- suteikti garantijas ir taip su mikrokreditų teikėjais pasidalyti galima nuostolių rizika;
- skirti finansavimą siekiant didinti mikrokreditų teikimą.

Mikrokreditus teikti gali privatūs ar valstybiniai bankai, nebankinės mikrofinansų įstaigos ir pelno nesiekiantys mikrokreditų teikėjai.

Mikrokreditų verslininkams teikimo sąlygos – skolinama suma, paskolos grąžinimo trukmė, palūkanų normos ir mokesčiai, laikas, per kurį gaunama paskola – priklauso nuo konkretaus mikrokreditų teikėjo.

TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS PROGRAMOS

Paskolas Lietuvoje suteikia:

- [Šiaulių bankas](#);
- [UniCredit](#).

Naudingos nuorodos, kur galima rasti daugiau informacijos:

- [Oficialus EaSi puslapis](#);
- [Mikrofinansų skyrimo priemonė „Progress“](#);
- [EURES – Europos darbo mobilumo tinklas](#).

[Grįžti į turinį](#)

TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS PROGRAMOS

Smulkių bei vidutinio dydžio įmonių konkurencingumo programa (COSME)

Remiama veikla

COSME programa skirta konkurencingumui mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ) skatinti. Šia programa siekiama remti MVĮ keturiose srityse:

- palengvinti galimybes gauti finansavimą - vienas pagrindinių programos COSME tikslų t.y. sudaryti geresnes sąlygas MVĮ gauti finansavimą skirtingais įmonės gyvavimo ciklo etapais (steigimosi, plėtimosi ar verslo perdavimo).
- pagerinti patekimą į rinkas ([Enterprise Europe Network](#)). Programoje COSME numatyta Europos bendroves remti taip, kad jos galėtų visapusiškai pasinaudoti ES bendrosios rinkos ir rinkų už ES ribų teikiamomis galimybėmis.
- gerinti pagrindines sąlygas konkurencingumui ir tvarumui tarp ES įmonių. Numatyta remti veiksmus, kuriais gerinamos bendrosios įmonių (ypač MVĮ) darbo sąlygos, mažinant nereikalingą administracinę ir reguliavimo našą. Tai veiksmai, kuriais nustatomas atitinkamų Sąjungos teisės aktų poveikis MVĮ, kuriamas pažangus, verslui palankus reguliavimas ir nacionaliniu bei regioniniu mastu stiprinamas politikos formavimo principas: „Visų pirma, galvokime apie mažuosius“.
- Verslumo programos veiksmų plano įgyvendinimo srityje t.y. judumo mainai, moksliniai tyrimai, geriausios patirties sklaida ir bandomieji projektai, tokiose srityse kaip verslumo mokymas, kuravimas ar orientavimo ir paramos paslaugų kūrimas naujiems bei potencialiems verslininkams (įskaitant jaunuolius, moteris ir vyresnio amžiaus asmenis).

Paramos gavėjai

Priklausomai nuo pasirinktos temos, paramos gavėjais gali būti:

- valstybinės institucijos;
- viešosios arba privačios įmonės;
- NVO.

Naudingos nuorodos:

- [Oficialus COSME puslapis](#)
- [Europos įmonių tinklas \(lietuviškas puslapis\)](#)
- [Kvietimai teikti paraiškas](#)
- [COSME reglamentas](#)

[Grįžti į turinį](#)

TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS PROGRAMOS

Europos Infrastruktūros Tinklų Priemonė (Connecting Europe Facility)

Remiama veikla

Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) palaiko transeuropinius tinklus ir infrastruktūrą transporto, telekomunikacijų ir energetikos sektoriuose. Šiai priemonei Europos Komisija pirmą kartą pasiūlė gaires, taikomus tikslus bei prioritetus, plačiajuosčio ryšio tinklų ir skaitmeninių paslaugų infrastruktūros, telekomunikacijų srityje.

Paramą galima būtų išskirstyti į tris grupes: transportui, energetikai ir plačiajuosčio ryšio tinklams.

Transporto infrastruktūros prioritetai:

- infrastruktūros trūkumų šalinimas ir trūkstumų jungčių tiesimas;
- tvaraus ir efektyvaus transporto užtikrinimas;
- transporto būdų integravimo ir sujungimo optimizavimas.

Energetikos sektoriaus prioritetai:

- konkurencingumo didinimas, skatinant tolimesnę energetikos vidaus rinkos integraciją;
- elektros ir dujų tinklų veikimo suderinamumas abipus sienos;
- energijos tiekimo saugos Sąjungoje gerinimas, prisidedant prie tvarios plėtros ir aplinkos apsaugos.

Plačiajuosčio ryšio tinklų prioritetai:

- greitų ir itin greitų plačiajuosčio ryšio tinklų diegimas;
- prieigos prie suderintos skaitmeninės viešųjų paslaugų abipus sienos infrastruktūros kūrimas.

Paramos gavėjai:

Paraiškas gali teikti viena ar daugiau valstybių narių **arba valstybėms narėms sutarus:**

- tarptautinės organizacijos;
- jungtinės įmonės;
- viešosios arba privačios įmonės;
- institucijos, įsikūrusios valstybėse narėse.

Daugiau informacijos galima rasti:

- [Europos infrastruktūros tinklų priemonės puslapis](#);
- [Oficialus reglamentas](#).

[Grįžti į turinį](#)

TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS PROGRAMOS

Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas (Asylum, Migration and Integration)

Remiama veikla

Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondui 2014-2020 metų laikotarpiui iš viso skirta 3,137 mlrd. eur. Fondo tikslas skatinti efektyvų migracijos srautų valdymą ir įgyvendinimą, bei stiprinti ir plėtoti bendrą Europos Sąjungos požiūrį į prieglobstį ir imigraciją. Šiam fondui priskiriami 4 konkretūs tikslai:

1. **Prieglobstis:** stiprinti ir plėtoti bendrą Europos prieglobsčio sistemą;
2. **Teisėta migracija ir integracija:** remti teisėtą imigraciją į ES šalis pagal darbo rinkos poreikius ir skatinti veiksmingą ne ES piliečių integraciją;
3. **Teisingu ir veiksmingu gražinimo strategijų skatinimo,** kuriomis prisidedama prie kovos su neteisėta migracija. Ypatingas dėmesys bus skiriamas veiksmingam gražinimo procesui;
4. **Solidarumas,** kad ES narės, kurios yra labiausiai paveiktos migracijos ir prieglobsčio prašytojų, galėtų tikėtis solidarumo iš kitų ES narių.

Šis fondas taip pat teikia finansivimą veiklai, kuri ateityje plėtotų [Europos migracijos tinklą](#) (EMT). EMT siekiama reaguoti į ES institucijų ir ES valstybių narių informacijos poreikį apie migraciją ir prieglobstį.

Paramos gavėjai

Paramos gavėjais gali būti:

- valstybinės ir valdžios institucijos;
- vietos valdžios institucijos;
- nevyriausybinės ir/arba humanitarinės organizacijos;
- privačios ir viešosios teisės įmonės;
- švietimo ir mokslinių tyrimų organizacijos.
- Visos ES narės, išskyrus **Danija**.

Nuorodos:

- [Oficialus Prieglobsčio ir Migracijos puslapis](#);
- [Europos migracijos tinklas](#).

[Grižti į turinį](#)

TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS PROGRAMOS

Vystomojo bendradarbiavimo priemonė (Development Cooperation Instrument)

Remiama veikla

Vystomojo bendradarbiavimo priemonė (oficialus trumpinys GD DEVCO) skirta prisitaikyti prie kintančių šalių-partnerių poreikių ir skleisti vystomojo bendradarbiavimo politiką tarptautiniu mastu. Tai apima bendradarbiavimą su besivystančiomis šalimis įvairiais etapais, įskaitant su šalimis, kurios baigė dvišalės paramos įsipareigojimus, atsižvelgiant į specifinius poreikius šalyse ir padedant pereinamuoju laikotarpiu.

Finansavimas gali būti skirstomas į:

- subsidijas ir sutartis, kurios skiriamos už veiklą, prisidedančią prie konkrečių vystymosi tikslų;
- biudžetinę paramą, kuri pritaikyta pagal poreikius, ir kurių būtinumą nustato šalys. *Norėdama pasinaudoti biudžetine parama, pagalbą gaunanti šalis turi įrodyti pagrindinių žmogaus teisių vykdymą, demokratinės ir teisinės valstybės principais;*
- sektorius paramą, kuri suteikiama valstybių partnerių valdomoms programoms.

Paramos gavėjai

Paramą gali gauti:

- šalys partnerės (arba šalių įgaliotos įstaigos);
- tarptautinės organizacijos;
- ES valstybių narių plėtros agentūros.

Naudingos nuorodos:

- [Oficialus vystomojo bendradarbiavimo priemonės puslapis](#);
- [Kvietimai teikti paraišką](#) (puslapyje paspauskite mygtuką "Search", nes kitu atveju nebus rodomi kvietimai).

Taip pat, ši priemonė gali būti suskirstyta į:

- [Europos kaimynystės priemonė \(European neighbourhood Instrument\)](#);
- [Priemonė prisideda prie stabilumo ir taikos \(Instrument contributing to Stability and Peace\)](#);
- [Partnerystės priemonė \(Partnership Instrument\)](#);
- [Europos demokratijos ir žmogaus teisių priemonė \(European Instrument for Democracy and Human Rights\)](#).

[Grįžti į turinį](#)

TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS PROGRAMOS

Europos kaimynystės priemonė (European neighbourhood Instrument)

Remiama veikla

Europos kaimynystės priemonės (EKP) tikslas pasiūlyti, kaip ES ir jos kaimynės galėtų plėtoti veiksmingesnę partnerystę kaimynystėje. Siekdama šio tikslo, ES paisys ir savo interesų, įskaitant visuotinių vertybių propagavimą. Pačios ES stabilumas yra grindžiamas demokratija, žmogaus teisėmis, teisinės valstybės principu ir ekonominiu atvirumu, o svarbiausias naujosios EKP politinis prioritetas bus užtikrinti stabilizavimą.

EKP strateginiai tikslai:

- parama pereinant prie demokratijos ir žmogaus teisių propagavimo;
- perėjimas prie rinkos ekonomikos;
- darnaus vystymosi ir bendrų politikos interesų skatinimas (kova su terorizmu, konfliktų sprendimas, tarptautinės teisės normos ir t.t.).

Paramos gavėjai

Subjektai, kurie atitinka finansavimo sąlygas yra:

- decentralizuotos įstaigos ir organizacijos, esančios šalyse ir partnerių regionuose;
- mišrios organizacijos;
- tarptautinės ir regioninės organizacijos;
- tarptautinės finansų įstaigos;
- Europos institucijos ir agentūros;
- NVO.

Daugiau informacijos galima rasti:

- [Europos kaimynystės priemonės puslapis](#);
- [Kvietimai teikti paraišką](#) (puslapyje paspauskite mygtuką “Search”, nes kitu atveju nebus rodomi kvietimai);
- [Twinning](#) – ES priemonė, skirta viešojo administravimo institucijų bendradarbiavimui.

[Grįžti į turinį](#)

TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS PROGRAMOS

Priemonė, prisidedanti prie stabilumo ir taikos (Instrument contributing to Stability and Peace)

Remiama veikla

Priemonė prisideda prie taikos ir stabilumo (ICSP), teikia tiesioginę paramą ES išorės politikoje, didindama efektyvumą ir nuoseklumą Europos Sąjungos veiksmuose. Ši priemonė skiria dėmesį krizėms, konfliktų prevencijai, taikos kūrimui, pasirengimui krizių metu ir sprendžiant pasaulio bei tarpregionines grėsmes.

Tikslai:

- greitas reagavimas į politinius konfliktus, stichines nelaimes, humanitarinę pagalbą, Europos saugumo ir gynybos intervencijos klausimais;
- sustiprinti ES pajėgumus krizių pasirengimo, konfliktų prevencijos, taikos kūrimo ir bendradarbiavimo su tarptautinėmis, regioninėmis ir visuomenės organizacijomis;
- ugdyti gebėjimus spręsti pasaulines ir tarpregionines saugumo grėsmes, įskaitant saugumo klausimus susijusius su klimato kaita. Tai pat, bus remiami specialūs veiksmai kovai su terorizmu, piratavimu, organizuotu nusikalstamumu. Pastangos kovoti su terorizmu gali būti atliekamos nacionaliniu pagrindu.

Paramos gavėjai

Paramą gali gauti:

- šalys partnerės (arba šalių įgaliotos įstaigos);
- tarptautinės organizacijos;
- ES valstybių narių plėtros agentūros;
- kitos institucijos, priklausomai nuo sąlygų išdėstytų kvietimuose.

Naudingos nuorodos:

- [ES stabilumo ir taikos puslapis](#);
- [Kvietimai teikti paraiškas](#) (puslapyje paspauskite mygtuką “Search”, nes kitu atveju nebus rodomi kvietimai).

[Grįžti į turinį](#)

TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS PROGRAMOS

Partnerystės priemonė (Partnership Instrument)

Remiama veikla

Partnerystės priemonė (PI) yra pagrindinė programa skirta išorės veiksams. Ji skirta spręsti problemas, kurios gali kilti iš ES dvišalių, regioninių ar daugiašalių santykių su trečiosiomis šalimis, ir užtikrinti tinkamą sprendimą priimtą daugiašaliu lygmeniu.

PI taip pat nagrinėja konkrečius ES ekonominės diplomatijos aspektus, siekiant gerinti prieigą prie trečiųjų šalių rinkų, skatinant prekybą, investicijas ir verslo galimybes Europos bendrovėms. Programa palaiko viešąją diplomatiją, žmonių tarpusavio ryšius, akademinio bendradarbiavimo ir informacinę veiklą, skatinančią Sąjungos vertybes bei interesus.

Paramos gavėjai

Paramą gali gauti:

- šalys partnerės (arba šalių įgaliotos įstaigos);
- tarptautinės organizacijos;
- ES valstybių narių plėtros agentūros;
- kitos institucijos, priklausomai nuo sąlygų išdėstytų kvietimuose.

Naudingos nuorodos:

- [ES partnerystės priemonės puslapis](#);
- [Kvietimai teikti paraišką](#) (puslapyje paspauskite mygtuką “Search”, nes kitu atveju nebus rodomi kvietimai).

[Grįžti į turinį](#)

TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS PROGRAMOS

Teritorinis bendradarbiavimas (Territorial cooperation)

Remiama veikla

Europos teritorinis bendradarbiavimas – itin svarbus įrankis kuriant bendrą Europos erdvę ir yra nepakeičiama Europos integracijos dalis. Toks bendradarbiavimas Europai duoda aiškios papildomos naudos, užtikrinant, kad sienos nebūtų kliūtis, o įvairių Europos vietų gyventojai jaustųsi artimesni vieni kitiems – kartu spręstų bendras problemas, dalintųsi idėjomis ir patirtimi. Taip pat, teritoriniu bendradarbiavimu skatinamas strateginis darbas siekiant bendrų tikslų.

Pagrindiniai teritorinio bendradarbiavimo klausimai:

- **Kaip pasinaudoti kiekvienos teritorijos pranašumais**, kad jos kuo labiau skatintų tvarų ir tolygų visos ES vystymąsi?
- **Kaip valdyti gyventojų santalką?** Miestų poveikis gali būti ir naudingas, ir žalingas. Viena vertus - inovacija ir didesnis našumas, kita vertus - aplinkos tarša ir socialinė atskirtis.
- **Kaip geriau sujungti teritorijas?** Žmonėms turėtų būti sudarytos sąlygos gyventi ten, kur jie nori, ir, visoje gyvenamojoje vietovėje, naudotis viešosiomis paslaugomis, geru susisiekimu, patikimais energijos tinklais ir plačiajuosčiu internetu.
- **Kaip plėtoti bendradarbiavimą?** Kadangi tradicinės teritorijų sienos nesulaiko klimato kaitos poveikio ar transporto spūsčių, valstybės ir regionai turi rasti [naujų būdų bendradarbiauti](#).

Teritorinis bendradarbiavimas gali būti vienas geriausių būdų pradėti dirbti su tiesiogiai ES administruojamomis programomis. Daugiau informacijos galima rasti:

- [Pagrindinis ES teritorinio bendradarbiavimo puslapis](#);
- [Interreg programa](#);
- [Urbact programa](#);
- [Lietuviškas ES teritorinio bendradarbiavimo puslapis](#);
- [Skirtingų programų kontaktiniai asmenys](#).

[Grįžti į turinį](#)

TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS PROGRAMOS

Muitinės, mokesčių ir kovos su sukčiavimu programa (Customs, Taxation and Fight against Fraud)

Remiama veikla

Muitinės, mokesčių ir kovos su sukčiavimu programą galima būtų suskirstyti į dvi pagrindines sritis ir programas esančias kiekvienoje iš jų:

1. **Muitai ir mokesčiai.**

- „**Muitinių 2020**“ programa palaiko muitinių veikimą ir modernizavimą.
- „**Fiscalis 2020**“ programa palaiko: kovos su sukčiavimu, mokesčių slėpimu ir mokesčių slėpimo planavimu, veiksmus. Tam, kad šie tikslai būtų pasiekti, programos remia saugius ryšių tinklus, leidžiantį keistis informacija tarp nacionalinių muitinių ir mokesčių institucijų. Tai pat, skatinamas žinių dalinimasis tarp skirtingose ES šalyse dirbančių muitinių ir mokesčių institucijų darbuotojų.

2. **Kova su sukčiavimu.**

- „**Pericles 2020**“ programa siekia kovoti su euro klastojimu Europoje ir visame pasaulyje. Ji finansuoja mainus, mokymus institucijoms ir bankams, dalyvaujantiems euro monetų ir banknotų apsaugoje.
- „**Hercule III**“ programa yra skirta kovoti su sukčiavimu, korupcija ir bet kokia kita neteisėta veikla, kenkiančia ES finansiniams interesams. Pavyzdžiui, kova su cigarečių kontrabanda. Programa padeda nacionalinėms teisėsaugos institucijoms, kovojančioms su nelegalia tarpvalstybine veikla, finansuodama techninę, operatyviają ir žinių įgyjimo veiklą.

Paramos gavėjai

Priklausomai nuo programos ir kvietimų teikti paraiškas paramos gavėjai skiriasi, bet apibendrinus galima būtų išskirti:

- padirbinėjimą nustatančias ir su juo kovojančias agentūras. Tai policijos pajėgos ir finansų institucijos, atsižvelgiant į konkrečias jų funkcijas nacionaliniu lygmeniu;
- žvalgybos tarnybų darbuotojus;
- nacionalinių centrinių bankų, monetų kalyklų, komercinių bankų ir kitų finansinių tarpininkų atstovus;
- bet kokia kita veikla susijusių specialistų grupes, pvz., prekybos ir pramonės rūmai arba panašios įstaigos, galinčios susisiekti su mažosiomis ir vidutinėmis įmonėmis, mažmenininkais ir grynųjų pinigų vežimo įmonėmis;
- „Išorinius ekspertus“ (*angl. external experts*):
 - vyriausybinių institucijų atstovus;
 - ekonominės veiklos vykdytojus ir organizacijas, atstovaujančias ekonominės veiklos vykdytojus;
 - tarptautinių ir kitų atitinkamų organizacijų atstovus.

Daugiau informacijos galima rasti:

- [Muitinių ir mokesčių puslapis](#)
- [Kovos su sukčiavimu puslapis](#)

TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS PROGRAMOS

- [Muitinės 2020 programa](#)
- [Fiscalis 2020 programa](#)
- [Pericles 2020 programa](#)
- [Hercule III programa](#)

[Grįžti į turinį](#)

TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS PROGRAMOS

Europos demokratijos ir žmogaus teisių priemonė (European Instrument for Democracy and Human Rights)

Remiama veikla

Europos demokratijos ir žmogaus teisių priemonės tikslas – teikti daugiau paramos visuomenės vystymuisi, atsižvelgiant į tarptautinių ir regioninių žmogaus teisių apsaugos mechanizmus. Parama yra teikiama vykdant rinkimų stebėjimo programas, tikrinant rekomendacijas ir bandant pagerinti demokratijos bei rinkimų procesus.

Galima būtų išskirti pagrindinius priemonės tikslus:

- stipresnis pilietinės visuomenės vaidmens formulavimas, įskaitant bendradarbiavimą tarp vietos valdžios ir atitinkamų valstybės institucijų;
- didesnis dėmesys socialinių mažumų grupėms (nacionalinių, etninių, religinių, lesbiečių, gėjų, biseksualų, transseksualų ir t.t.);
- didesnis dėmesys ekonominėms ir socialinėms teisėms.

Paramos gavėjai

Paramą gali gauti:

- šalys partnerės (arba šalių įgaliotos įstaigos);
- tarptautinės organizacijos;
- ES valstybių narių plėtros agentūros;
- Kitos institucijos, priklausomai nuo sąlygų išdėstytų kvietimuose.

Naudingos nuorodos:

- [Europos demokratijos ir žmogaus teisių priemonės puslapis](#);
- [Kvietimai teikti paraiškas](#) (puslapyje paspauskite mygtuką “Search”, nes kitu atveju nebus rodomi kvietimai).

[Grįžti į turinį](#)

TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS PROGRAMOS

Teisių, lygybės ir pilietybės programa (Rights, Equality and Citizenship)

Remiama veikla

Teisių, lygybės ir pilietybės programa stiprina lyčių lygybę, kovoja su visomis diskriminacijos formomis ir rasizmu. Programa taip pat kovoja su opia smurto prieš moteris, jaunimą ir vaikus problema. Į papildomas programos sritis taip pat įtraukiamos: vaikų teisės, visiška romų integracija į Europos visuomenę, vartotojų teisės ir asmens duomenų apsauga.

Teisių, lygybės ir pilietybės programa siekiama:

- skatinti nediskriminavimą;
- kovoti su rasizmu, ksenofobija, homofobija ir kitomis netolerancijos formomis;
- remti neįgaliųjų teises;
- skatinti lyčių lygybę;
- užkirsti kelią smurtui prieš vaikus, jaunimą, moteris ir kitas rizikos grupes;
- remti vaikų teises;
- užtikrinti asmens duomenų apsaugą ES;
- remti ES pilietybės teises;
- stiprinti vartotojų teises.

Paramos pritaikymo būdai:

- mokymo veikla(darbuotojų mainai, seminarai, apmokymai);
- abipusis mokymasis, bendradarbiavimo veikla, keitimasis gerąja patirtimi, tarpusavio vertinimai, IT priemonių plėtojimas;
- informuotumo didinimo veikla, sklaida, konferencijos;
- analitinė veikla(tyrimai, duomenų rinkimas, bendrų metodikų tobulinimas, rodiklių, apklausų rengimas).

Paramos gavėjai

Finansavimas skiriamas **viešosioms institucijoms, NVO ir kitoms organizacijoms**, kurių veiklos remia aukščiau išvardintus tikslus.

Daugiau informacijos:

- [Teisių, lygybės ir pilietybės programos puslapis](#);
- [Kvietimai teikti paraiškas](#);
- [Trumpas aprašas apie teisių, lygybės ir pilietybės programą iš ES oficialaus knygyno](#) (pasirinkite LT kalbą ir atsisiųskite PDF formatu).

[Grįžti į turinį](#)

TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS PROGRAMOS

Teisingumo programa (Justice Programme)

Remiama veikla

Europos Sąjungos teisingumo programa siekia skatinti abipusį pripažinimą ir abipusį pasitikėjimą tarp valstybių narių, taip pat remia teisinį bendradarbiavimą civiliniais ir baudžiamaisiais klausimais. Programos misija – visiems Europos žmonėms ir įmonėms užtikrinti galimybę gauti teisinę pagalbą, ypač kai jie gyvena, dirba, užsiima verslu ar netgi susiduria su bylos nagrinėjimu kitoje ES valstybėje.

Programa remia:

- teisinį bendradarbiavimą civiliniais klausimais, įskaitant komercinius, bankroto, paveldėjimo ir kt. klausimus;
- teisinį bendradarbiavimą baudžiamaisiais klausimais;
- teisinį mokymą, įskaitant lingvistinius teisinės terminologijos mokymus;
- palankesnes sąlygas teisei pagalbai gauti (įskaitant pagalbą nusikaltimų aukoms ir procedūrinių teisių baudžiamosiose bylose užtikrinimą asmenims, įtariamais nusikaltimais).
- kovos su narkotikais iniciatyvas, įskaitant teisinį bendradarbiavimą ir nusikaltimų prevenciją.

Paramos pritaikymo būdai:

- mokymo veikla (darbuotojų mainai, seminarai, apmokymai);
- abipusis mokymasis, bendradarbiavimo veikla, keitimasis gerąja patirtimi, tarpusavio vertinimai, IT priemonių plėtojimas;
- informuotumo didinimo veikla, sklaida, konferencijos;
- analitinė veikla (tyrimai, duomenų rinkimas, bendrų metodikų tobulinimas, apklausų rengimas).

Paramos gavėjai

Finansavimas skiriamas **viešosioms institucijoms, NVO ir kitoms organizacijoms**, kurių veiklos remia aukščiau išvardintus tikslus.

Naudingos nuorodos:

- [Oficialus teisingumo programos puslapis](#);
- [Kvietimai teikti paraiškas](#);
- [Trumpas aprašas apie teisingumo programą iš ES oficialaus knygyno](#) (pasirinkite LT kalbą ir atsisiųskite PDF formatu).

[Grįžti į turinį](#)

TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS PROGRAMOS

Civilinės saugos mechanizmas (Civil Protection Mechanism)

Remiama veikla

ES civilinės saugos programa skatinamas bendradarbiavimas tarp nacionalinių civilinės saugos institucijų visoje Europoje. Šiuo metu šiai programai priklauso visos 28 ES valstybės narės. Ši programa buvo įsteigta tam, kad koordinuotą pagalbą valstybėms, kurios nukentėjo nuo stichinių ir žmogaus sukeltų nelaimių Europoje ir kitur.

Parama gali būti skiriama skirtingiems tikslams:

- prevenciniams veiksams;
- rizikos valdymui;
- komisijos pasirengimo veiksams ir veiksams valstybėse narėse;
- skubios pagalbos koordinavimo centro kūrimui, siekiant užtikrinti visą parą teikiamą pagalbą valstybėms narėms bei komisijai;
- Europos skubios pagalbos pajėgoms, kaip savanoriškam valstybių narių įsipareigojimui, deleguoti nacionalinius pagalbos teikimo tarnybų pajėgumus;
- operacijų planavimui;
- reagavimo tarnyboms, trūkumų šalinimui;
- mokymams, pratyboms, patirties ir žinių sklaidai;
- informavimui apie nelaimės ES;
- nelaimės mainams;
- vietoje teikiamai pagalbai;
- transportui ir įrangai.

Paramos gavėjai

Paramos prašyti gali bet kuri pasaulio valstybė. Parama nėra tiesiogiai suteikiama ES institucijų. Ji teikiama per NVO ir kitus partnerius, kurie priklauso [DG ECHO](#) tinklui.

Daugiau informacijos galima rasti:

- [Oficialus civilinės saugos mechanizmo puslapis](#)
- [DG ECHO partnerių tinklas](#)
- [Skelbiami kvietimai teikti paraiškas](#)
- [Civilinės saugos mechanizmo reglamentas](#)

[Grįžti į turinį](#)

TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS PROGRAMOS

Kūrybiška Europa (Creative Europe)

Remiama veikla

Programa „kūrybiška Europa“ siekiama padėti kultūros ir kūrybos organizacijoms veikti tarptautiniu mastu, skatinti kultūros darbų cirkuliaciją ir kultūros mobilumą. Ši programa suburta trijų anksčiau veikusių programų („Culture“, „MEDIA“ ir „MEDIA Mundus“),

„Kūrybišką Europą“ galima suskirstyti į 3 dalis:

- Kultūros programa, kuri skirta kultūros ir kūrybos sektoriui;
- Žiniasklaidos programa, kuri skirta garso ir vaizdo industrijai;
- Tarpsektorinę programos kryptį, kuri skirta bendriems projektams tarp kultūros ir kūrybos sektorių ir garso-vaizdo industrijos.

Programos „kūrybiška Europa“ tikslai:

- saugoti ir skatinti Europos kultūros ir kalbų įvairovę bei agituoti Europos kultūros turtinumą;
- prisidėti prie Europos tikslų t.y. pažangaus, tvaraus ir integracinio ekonomikos augimo;
- padėti kultūros ir kūrybos sektoriams prisitaikyti skaitmeniniame amžiuje augant globalizacijai;
- atverti naujas tarptautines galimybes.

Paramos gavėjai

Išskyrus fizinius asmenis parama gali būti skiriama:

- NVO;
- kultūros organizacijoms;
- viešosioms arba privačioms įmonėms;
- asociacijoms.

Daugiau informacijos:

- [Kūrybiška Europa puslapis](#)
- [Kūrybiška Europa reglamentas](#)
- [Europos partnerių tinklas](#)
- [Kūrybiška Europa koordinavimas Lietuvoje](#)

[Grįžti į turinį](#)

TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS PROGRAMOS

Europa Piliečiams (Europe for Citizens)

Remiama veikla

Programos tikslai:

- prisidėti prie piliečių supratimo apie ES, jos istoriją ir įvairovę;
- skatinti pilietiškumą;
- didinti sąmoningumą apie memorialus, bendrą istoriją ir vertybes;
- skatinti demokratinį piliečių aktyvumą ES lygmeniu, gerinant visuomenės supratimą apie ES politikos formavimo procesą.

Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas subalansuotai visų valstybių narių piliečių ir pilietinės visuomenės integracijai, dalyvavimui tarpvalstybiniuose projektuose.

Paramos gavėjai

Programos finansavimas prieinamas visiems skatinantiems Europos pilietiškumą ir integraciją:

- vietos ir regionų valdžios institucijoms;
- pilietinės visuomenės organizacijoms, dirbančioms kultūros srityje;
- jaunimo ir švietimo organizacijoms;
- tyrimų organizacijoms.

Naudingos nuorodos:

- [Oficialus Europos piliečiams programos puslapis;](#)

[Grįžti į turinį](#)

TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS PROGRAMOS

Visuomeninės Sveikatos Programa (Public Health)

Remiama veikla

Pagal steigimo sutartį ES privalo užtikrinti, kad į visas politikos sritis būtų įtrauktas žmogaus sveikatos apsaugos aspektas ir bendradarbiavimas su ES šalimis visuomeninės sveikatos klausimais. Sutartimi siekiama, kad būtų gerinama visuomenės sveikata, užkirstas kelias ligoms ir pašalintas pavojus fizinei ir psichikos negaliai.

Ši programa turi 4 bendrus tikslus. Ja siekiama:

- skatinti sveikatingumą, užkirsti kelią ligoms ir propaguoti sveiką gyvenseną, atsižvelgiant į sveikatos aspektų integravimo į visų sričių politiką principais;
- apsaugoti Europos Sąjungos piliečius nuo rimtų tarpvalstybinių grėsmių sveikatai;
- prisidėti prie novatoriškų, veiksmingų ir tvarių sveikatos priežiūros sistemų kūrimo;
- sudaryti palankesnes sąlygas Europos Sąjungos piliečiams naudotis geresne ir saugesne sveikatos priežiūra.

Paramos gavėjai

Dalyvauti gali įvairiausios organizacijos, įskaitant:

- mokslinių tyrimų institutus ir universitetus;
- valdžios institucijas;
- nevyriausybinės organizacijas;
- komercines įmones.

Taikomos įvairios dalyvavimo taisyklės, priklausančios nuo iniciatyvos finansavimo būdo. Išsami informacija pateikiama metiniame darbo plane ir kasmet skelbiamuose kvietimuose teikti paraiškas.

Dagiau informacijos apie šią programą Lietuvoje gali suteikti Sveikatos apsaugos ministerijos atstovė Audronė Astrauskienė telefonu +370 5 266 1466 arba el. paštu audrone.astrauskiene@sam.lt.

Kitos nuorodos:

- [Oficialus ES sveikatos programos puslapis \(lietuvių kalba\)](#);
- [Kvietimai teikti paraiškas](#).

[Grįžti į turinį](#)

TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS PROGRAMOS

Vartotojų Programa (Consumers)

Remiama veikla

Bendras programos tikslas yra užtikrinti aukšto lygio vartotojų apsaugą ir suteikti daugiau teisių vartotojams. Taip pat saugoti vartotojų sveikatą, užtikrinant civilinę saugą bei informacijos ir švietimo pasiekiamumą, ir užtikrinti teises bei ekonomines vartotojų teises.

Pagrindiniai programos tikslai:

- Saugumas – užtikrinti ir didinti produktų saugą, vykdyti veiksmingą rinkos priežiūrą visoje Europos Sąjungoje;
- Vartotojų informavimas ir švietimas – didinti sąmoningumą apie vartotojų teises;
- Teisės ir žalos atlyginimas – plėtojant ir stiprinant vartotojų teises, gerinti efektyvumą, tikslingumą ir pigų žalos atlyginimą, įskaitant alternatyvių ginčų sprendimą;
- Vykdyto užtikrinimas – remti vartotojų teisių užtikrinimą, stiprinant bendradarbiavimą tarp nacionalinių priežiūros institucijų ir vartotojų.

Paramos gavėjai

Parama gali būti suteikiama NVO arba ne pelno siekiančioms organizacijoms, kurios atstovauja vartotojų interesus ir neturi komercinio interesų konflikto.

Daugiau informacijos galima rasti:

- [Oficialus vartotojų programos puslapis](#);
- [Kvietimai teikti paraiškas](#).

[Grįžti į turinį](#)

TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS PROGRAMOS

Sveikatos ir maisto programa (Health and Food Safety)

Remiama veikla

Programos tikslas paversti Europą sveikesne ir saugesne vieta, kur piliečiai gali būti tikri, kad jų interesai bus apsaugoti. Šia programa siekiama:

- apsaugoti ir gerinti visuomenės sveikatą;
- užtikrinti, kad Europos maistas yra saugus ir sveikas;
- apsaugoti žemės ūkio gyvūnų sveikatą ir gerovę;
- apsaugoti pasėlių kokybę ir miškus.

Paramos gavėjai

Parama suteikiama:

- valdžios institucijoms;
- viešojo sektoriaus institucijoms, ypač mokslinių tyrimų (tarp jų universitetams ir aukštojo mokslo įstaigoms) ir sveikatos įstaigoms.

Daugiau informacijos:

- [Oficialus puslapis](#);
- [Kvietimai teikti paraiškas](#).

[Grįžti į turinį](#)

TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS PROGRAMOS

Horizontas 2020 (Horizon 2020)

Remiama veikla

Horizontas 2020 – nauja ES investicijų į tyrimus ir inovacijas, kiekviename inovacijų proceso (nuo tyrimų iki produkto patekimo į rinką) etape, priemonė. Pagrindiniai jos prioritetai – užtikrinti mokslinius tyrimų rezultatus, kurti lyderystę pramonėje, technologijose ir įveikti visuomenei aktualius iššūkius.

Paramos gavėjai

Išsami informacija apie dalyvavimo taisykles ir finansavimą pateikta lietuviškame [Horizontas 2020 puslapyje](#).

Daugiau informacijos apie Horizontas 2020 programas ir esamus kvietimus teikti paraiškas galima rasti mokslo, inovacijų ir technologijų agentūroje [MITA](#).

Nuorodos:

- [Oficialus Horizonto 2020 puslapis](#);
- [Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra \(MITA\)](#);
- [Horizontas 2020 puslapis \(LT kalba\)](#).

[Grįžti į turinį](#)

TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS PROGRAMOS

Galileo

Remiama veikla

"Galileo" yra pasaulinė palydovinės navigacijos sistema, teikianti vietos nustatymo paslaugas pagal civilinę kontrolę. Sistema sudaryta iš 30 palydovų, kurių tikslas suteikti Europai nepriklausomybę palydovinės navigacijos atžvilgiu. Nepaisant to, sistema galės būti integruota su GPS ir GLONASS pasaulinės palydovinės navigacijos sistemomis.

Nuo 2016m. "Galileo" siūlo šias paslaugas:

- Nemokama paslauga. „Galileo“ atvira ir nemokama paslauga, kuri gali būti naudojama navigacijos ir laiko paslaugoms;
- Valstybės reguliuojama paslauga. Specialus „Galileo“ navigacijos paslaugų užkoduotas signalas, kuris gali būti naudojamas transporto ir avarinėse tarnybose, teisės saugos, pasienio kontrolėje ir taikos misijose;
- Paieškos ir gelbėjimo tarnyboms.

Komercinė paslauga, kuri suteikia prieigą prie dviejų papildomų koduotų signalų yra prieinama nuo 2015m. ir bus plačiau suteikiama, kai sistema pasieks visišką operacinį pajėgumą. Šios paslaugos gali būti naudojamos įvairių programų, įskaitant aviacijos, paieškos ir gelbėjimo misijose, **žemės ūkyje**.

Daugiau informacijos

- [Oficialus Galileo puslapis](#);
- [Europos palydovinės navigacijos sistemų reglamentas \(LT kalba\)](#).

[Grįžti į turinį](#)

Kopernikas (Copernicus)

Remiama veikla

Kopernikas yra Europos sistema skirta žemės stebėjimui. Ji užtikrina reguliarių Žemės sistemų (t.y. atmosferos, vandenynų ir žemyno paviršių) stebėjimą ir priežiūrą. Programos tikslas suteikti patikimą, patikrintą ir garantuotą informaciją, kuri būtų pritaikyta aplinkos ir saugumo programoms/sprendimams.

Kopernikas prioritetus galima skirstyti į šias temines sritis:

- sausuma;
- vandenų stebėjimas;
- atmosferos stebėjimas;
- klimato kaita;
- ekstremalių situacijų valdymas ir saugumas.

Parama gali būti skirta aplinkos apsaugai, eismo valdymui miestuose, regionų ir vietos planavimui, žemės ūkio, miškininkystės, žuvininkystės, sveikatos, transporto, klimato kaitos, darnaus vystymosi, civilinės saugos ir turizmo programoms.

Paramos gavėjai

Priklausomai nuo pasirinktos temos, paramos gavėjais gali būti:

- valstybinės institucijos;
- viešosios arba privačios įmonės;
- NVO.

Daugiau informacijos galima rasti:

- [Oficialus Koperniko programos puslapis](#);
- [Kvietimai teikti paraiškas](#).

[Grįžti į turinį](#)

TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS PROGRAMOS

LIFE programa

Remiama veikla

LIFE programa siekiama šių bendrųjų tikslų:

- pereiti prie klimatu atsparios, mažo anglies dioksido kiekio išskiriančios ir efektyviai išteklius naudojančios, ekonomikos;
- aplinkos kokybės apsaugos gerinimo ir biologinės įvairovės nykimo sustabdymo, įskaitant paramą tinklui „Natura 2000“ ir kovą su ekosistemų nykimu;
- gerinti Sąjungos aplinkos ir klimato politikos bei teisės aktų rengimą, įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą;
- greitinoti ir skatinti bei remti aplinkos ir klimato tikslų integravimą ir įtraukimą į kitas Sąjungos politikos sritis bei viešojo ir privačiojo sektorių praktiką, įskaitant šių sektorių pajėgumo didinimą;
- remti geresnę aplinkos ir klimato valdymą visais lygmenimis, įskaitant didesnę pilietinės visuomenės, NVO ir vietos subjektų dalyvavimą;
- remti 7-osios aplinkos veiksnių programos įgyvendinimą t.y.
 - sumažinti atliekų susidarymą;
 - maksimaliai padidinti perdirbimą ir pakartotinį naudojimą;
 - deginti tik perdirbti netinkamas medžiagas;
 - į sąvartynus vežti tik perdirbti ir naudoti netinkamas atliekas.

Paramos gavėjai

LIFE programoje gali dalyvauti visos ES valstybės narės ir, kai kuriais atvejais, remiama veikla gali būti vykdoma ne Europos Sąjungoje.

Parama gali būti skiriama visiems viešiesiems ir privatiems subjektams.

Daugiau informacijos apie šią programą Lietuvoje gali suteikti Sigita Alčiauskienė telefonu +370 706 63532 arba el. paštu l.ceicyte@am.lt.

Kitos nuorodos:

- [Oficialus Life programos puslapis](#);
- [Apie Life programą Aplinkos ministerijos puslapyje](#);
- [Kvietimai teikti paraiškas](#);
- [Oficialus reglamentas \(LT kalba\)](#).

[Grįžti į turinį](#)

TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS PROGRAMOS

Jaunimo užimtumo iniciatyva (Youth employment initiative)

Remiama veikla

Jaunimo užimtumo iniciatyva (JUI) paskelbta siekiant suteikti daugiau pagalbos jaunesniems kaip 25 metų žmonėms, gyvenantiems regionuose, kuriuose jaunimo nedarbas 2012 m. viršijo 25%.

Visų pirma, programa remia mokslus sustabdžiusį ir nedirbantį jaunimą (NEET), įskaitant jaunuolius, kurie yra ilgalaikiai bedarbiai arba nėra registruoti kaip darbo ieškantys asmenys. Taip siekiama užtikrinti, kad tose Europos vietose, kuriose ši problema opiausia, jaunimas galėtų gauti tikslinę paramą.

Vykdamas jaunimo užimtumo iniciatyvą paprastai remiama:

- gamybinė praktika;
- stažuotės;
- įdarbinimas;
- tolesnis mokymasis siekiant įgyti kvalifikaciją.

Paramos gavėjai

Lietuva patenka tarp šalių narių, kurios turi teisę gauti paramą. Bet detalesnis skirstymas atrodytų taip:

- 2* lygio regionai, kuriuose 2012 m. 15–24 m. amžiaus jaunimo nedarbas buvo didesnis nei 25%;
- Valstybių narių, kuriuose jaunimo nedarbas 2012m. išaugo daugiau nei 30%;
- NUTS 2* lygio regionai, kuriuose jaunimo nedarbas siekia daugiau nei 20%.

JUI naudos gavėjais gali būti visi iki 25 metų amžiaus asmenys, kurie nedirba, nesiekia išsilavinimo ar nesimoko, gyvena reikalavimus atitinkančiuose regionuose, nevykdo jokios veiklos (įskaitant ilgalaikius bedarbius, nepriklausomai ar jie yra registruoti darbo biržoje). Valstybės narės gali savanoriškai nuspręsti išplėsti tikslinę grupę ir įtraukti jaunimą iki 30 metų amžiaus.

Daugiau informacijos galima rasti:

- [Oficialus jaunimo užimtumo iniciatyvos puslapis](#);
- [Valstybės galinčios gauti paramą](#) (PDF dokumentas anglų kalba).

[Grįžti į turinį](#)

TIESIOGIAI ES ADMINISTRUOJAMOS PROGRAMOS

Erasmus+

Remiama veikla

Programos „Erasmus+“ tikslas – gerinti įgūdžius ir galimybes įsidarbinti, modernizuoti švietimo, mokymo ir jaunimo sričių veiklą.

Pagal ją remiama švietimo, mokymo ir jaunimo institucijų bei organizacijų tarptautinė partnerystė, siekiant gerinti švietimo įstaigų ir darbo rinkos bendradarbiavimą. Tai pat, spręsti Europoje kylančią reikiamų įgūdžių trūkumo problemą.

Erasmus + programą galima išskirstyti į tris sritis:

- KA1 - Pavienių asmenų judumas mokymosi tikslais;
- KA2 - Bendradarbiavimas inovacijų ir dalijimosi gerąja patirtimi tikslais;
- KA3 - Politikos reformų rėmimas. Įskaitant “Jean Monnet” ir sporto veiklą.

Paramos gavėjai

Teikti paraiškas dėl finansavimo pagal programą „Erasmus+“ gali visos viešosios ar privačios įstaigos, vykdančios veiklą švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto srityse. Tai pat, jaunimo grupės, nebūtinai priklausančios kuriai nors jaunimo organizacijai.

Naudingos nuorodos:

- [Oficialus Erasmus + puslapis;](#)
- [Oficialus Erasmus + puslapis Lietuvoje;](#)
- [Kvietimai teikti paraiškas;](#)
- [Jaunimo tarptautinio bendradarbiavimo agentūra.](#)

[Grįžti į turinį](#)
